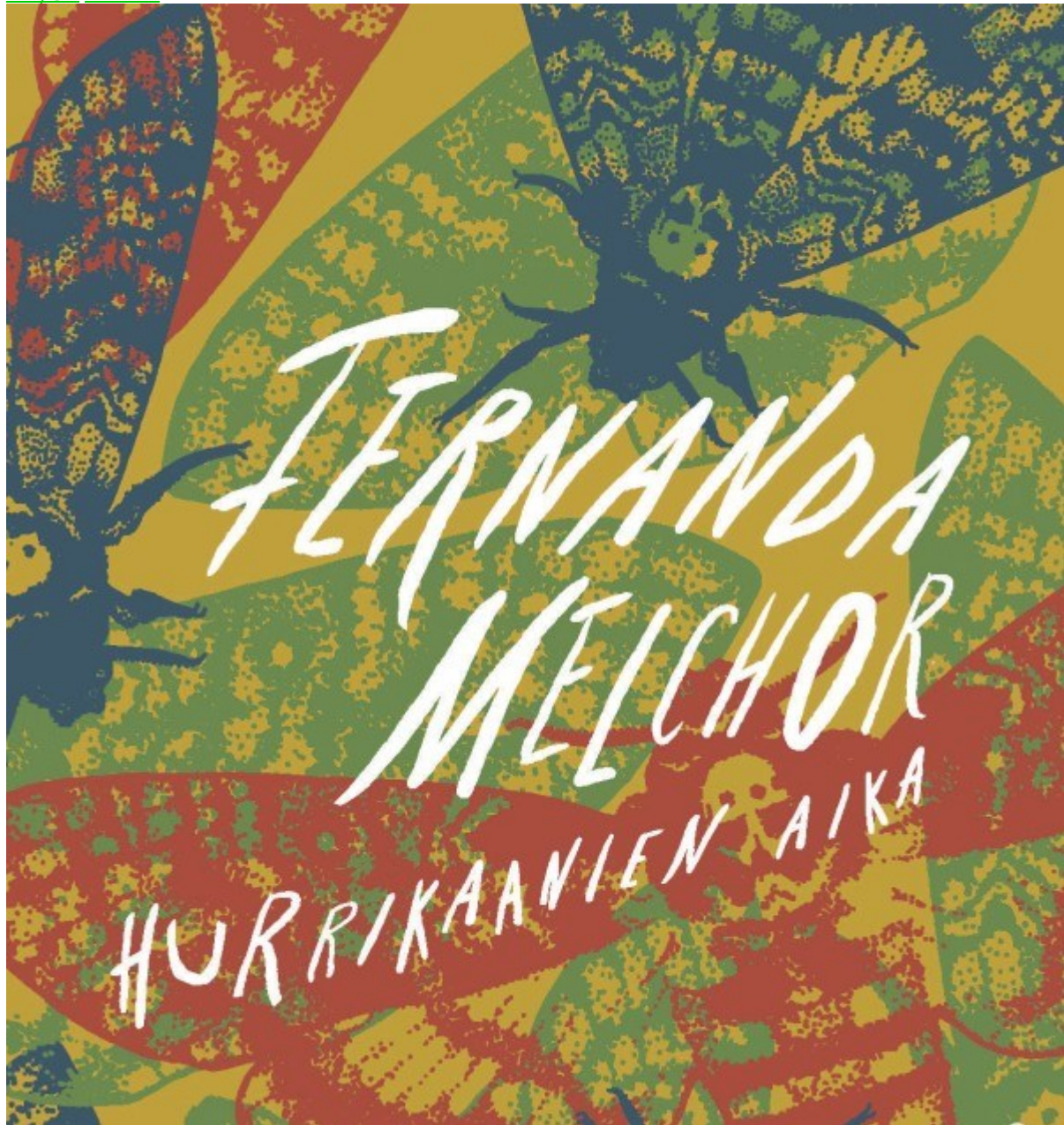

Fernanda Melchor: Hurrikaanien aika

[PM/31 ADMIN](#)

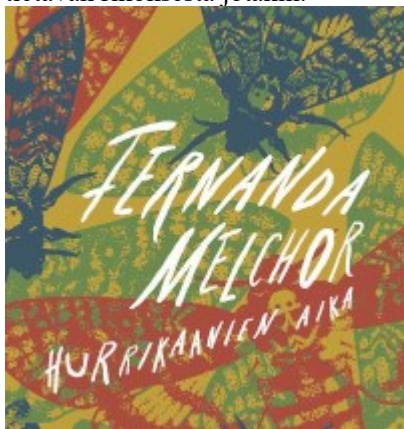

Noidan perintö – MIRVA KARKINEN (1.12.2021)

Meksikolaisen **Fernanda Melchorin** toinen romaani *Hurrikaanien aika* vie lukijan syvälle Latalaisen Amerikan La Matosan kyläyhteisöön, jossa paikallinen noita on tapettu. Kirja ei kuitenkaan edusta tyylilajiltaan murhamysteeriä, sillä noidan kuolema toimii vain väkivaltaisena kiteytymänä Melchorin kuvaamien ihmissuhteiden ytimessä.

Murhattu noita ei ole meksikolaisen maaseudun ensimmäinen loitsija. Tarina alkaa kuolleen noidan äidistä, joka myös harjoitti noituutta La Matosan pikkukylässä. Vanhan-Noidan luokse hakeutuvat niin nuoret kuin varttuneemmatkin kylän naiset, jotka hakevat helpotusta ei-toivottuihin raskauksiin sekä muihin häpeällisinä pidettyihin vaivoihin. Murhattu Pikku-Noita, transvestiittina pidetty okkultisti, sitä vastoin

vetää puoleensa kylän miehiä, jotka saapuvat sankoin joukoin mökille noidan irstaisiin juhliin, hakemaan seksuaalisia nautintoja. Kun Pikku-Noidan ruumis löytyy kanavasta, lähes kaikki kyläläiset tuntuvat tietävän rikoksesta jotakin.

Fernanda Melchor (2021) Hurrikaanien aika Suomentanut Emmi Ketonen. Aula & Co.

Melchor on kertonut inspiroituneensa meksikolaisten taikaukosta, joka edelleen näkyy asukkaiden arjessa. *Hurrikaanien aika* onkin tarkkanäköinen kuvaus sivistyksen ja kehityksen laitamille jääneestä kyläyhteisöstä, jossa vielä modernina aikana turvaudutaan vanhakantaisiin uskomuksiin ja eletään konservatiivisten sekä seksististen arvojen johdattamana.

Hurrikaanien aika on saanut innoituksensa tosielämän väkivaltaisista tapahtumista. Toimittajana työskentelevät Melchor kiinnostui paikallisesta noitana pidetyn naisen murhasta, mutta päätyi artikkelin sijasta luomaan fiktiota. Kuvitteellisen tarinan kirjoittaminen on meksikolaiselle toimittajalle turvallisempaa kuin tutkiva journalismi, sillä erityisesti Melchorin kuvaamalla Veracruzin alueella tapetaan paljon reporttereita. *Hurrikaanien aika* alkaakin vihjailevasti kirjailija Jorge Ibarguengoitian sitaattilla: “Jotkut tässä kerrottavista tapahtumista/ ovat todellisia. Kaikki henkilöt ovat kuvitteellisia (Melchor 2021, 7).”

Melchor kirjoittaa tasaisella ja kiivaalla tahdilla. Teksti sisältää vain harvoja välimerkkejä, minkä vuoksi kerronnan rytmi on paikoin jopa hengästyttävä. Romaanissa ei myöskään ole käytetty lainkaan kappalejakoja tai sisennyksiä. Useat kirjan virkkeet jatkuvat peräti aukeaman verran. Näistä kerronnallisista ratkaisuista johtuen romaani muistuttaa rönsyilevää monologia. Mielleyhtymä lienee tarkoituksellinen, sillä iso osa kerronnasta rakentuu La Matosan onnettomien asukkaiden kiihkeästä yksinpuhelusta tai ajatustenjuoksusta. Laidasta laitaan ladotut sivut eivät tarjoa lukijalle pohtimisaikaa tai luonnollisia taukopaikkoja, joten lukija asettuu eräänlaiseen sivustaseuraajan rooliin ja kiinnittyy näin osaksi vauhdilla eteneviä tapahtumia.

Melchor on kertonut halunneensa kirjoittaa romaanin eteläisen Meksikon asukkaiden näkökulmasta ja heidän omalla kielellään. *Hurrikaanien aika* onkin alunperin kirjoitettu Veracruzin murteella, joka on kirjailijan mukaan varsin rivoa. Paikallisella puhetavalla kirjoitettu teksti erottuu edukseen meksikolaisten

kirjakauppojen valikoimasta, sillä suurin osa Meksikossa myytävästä kirjallisuudesta on käänöskirjallisuutta tai alkukieleltään espanjaa. Alkuperäisestä kirjoitusasusta on jäänteitä myös **Emmi Ketosen** suomennoksessa, sillä tarinan musiikkia kuvaavat osiot on jätetty kääntämättä:

“ [- -] ja koska yhdet tyypit olivat seuranneet häntä maasturilla, kun hän oli kävellyt kohti Villan keskustaa, ja hänen oli pitänyt piiloutua ruoikkoon, kun auton lavalle kavunneet tyypit olivat kutsuneet häntä maiskutellen huuliaan kuin hän olisi koira, ja mies joka ajoi, vaalea tyyppi, jolla oli päässään tummat lasit ja stetsoni, oli laskenut autossa soineen musiikin äänenvoimakkuutta, *me haré pasar por un hombre normal*, ja käskenyt Norman hypätä kyytiin, *que queda estar sin ti, que no se sienta mal*, mutta tyttö oli pelästynyt kovin ja kadonnut juosten palstojen väliin ja värjötellyt siellä pensaiden keskellä [- -] (Melchor 2021, 108-109).”

Kirjailija on kuvannut käyttämänsä murteen olevan “spicy way of talking”, eli rajuilla termeillä höystettyä ilmaisuja. Kirjan kerronta onkin peittelemättömän groteskia. Väkevät ilmaukset tarjoavat luontevat kehykset tarinan brutaaleille aiheille: *Hurrikaanien aika* käsittelee noitavainojen lisäksi kulttuurillista sovinismia, perheväkivaltaa, zoo- ja pedofiliaa sekä homofobiaa.

Romaani on ennenkaikkea kuvaus naisvihasta, jonka vuoksi useat naiset nykypäivänäkin kokevat väkivaltaa tai joutuvat jopa henkirikosten uhreiksi. Paikalliseen kulttuuriin iskostunut sovinismi näkyy naisiin kohdistuvissa konservatiivisissa odotuksissa, normalisoituneessa seksuaalisessa ja fyysisessä väkivallassa, raskaudenkeskeytysmahdollisuuksien niukkuudessa, asukkaiden naisvihamielisessä puhettavassa sekä naisten ja miesten taloudellisessa eriarvoisuudessa.

Vaikka romaanin polttopisteessä on naisiin kohdistuva väkivalta, tulee aiheet sijoittaa nykypäivän kontekstiin ja tietouteen sukupuolen sekä seksuaalisuuden moninaisuudesta. Tarinaan mahtuukin heteronormatiivisesta oletuksesta poikkeavia vähemmistöryhmiin kuuluvia hahmoja, jotka kokevat henkistä ja fyysistä väkivaltaa sukupuolensa tai seksuaalisuutensa vuoksi. Vaikka naisiin kohdistuvan väkivallan juurista tiedetään paljon, tulee myös muistaa sukupuolittuneen väkivallan ja vuosituhansia jatkuneen patriarkaatin muut uhrin. *Hurrikaanien aika* onkin tarkka kuvaus ihmisten välisestä eriarvoisuudesta ja sukupuolen vaikutuksesta väkivallan uhkaan.

Fernanda Melchorin romaani *Hurrikaanien aika* muistuttaa länsimaista lukijaa Latinalaisen Amerikan syrjäseuduilla rehottavasta väkivallan perinteestä. Kirjailijan kuvaamassa yhteisössä naiset ja alistetut vähemmistöt kärsivät yksin, sillä edes korruptoituneeseen virkavaltaan ei voi luottaa. Luotettavaa apua tarjoaa vain Vanha-Noita, joka tietää miten ei-toivotusta sikiöstä pääsee eroon ja milloin sekin on jo liian myöhäistä. *Hurrikaanien aika* on hurja kuvaus modernista ajasta, jossa ikaikaaiset patriarkaaliset perinteet raivaavat väkivaltaisesti tieltään kaiken, mikä miehistä valtaa uhkaa.

Melchor, Fernanda (2021) *Hurrikaanien aika* (“Temporada de huracanes”, 2017). Suomentanut **Emmi Ketonen**. Aula & Co: Tallinna.

Mirva Karkinen on helsinkiläinen kirjabloggaaja, joka opiskelee yleistä kirjallisuustiedettä Jyväskylän yliopistossa.